

Nummer: 573645

het Algemeen Bestuur van waterschap Brabantse Delta;

beschikkende op het desbetreffende verzoek van 23 mei 2019, ingekomen op 24 mei 2019 en geregistreerd onder zaaknummer 465377 en aanvullende gegevens ingekomen op 4 maart 2022.

Van:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gelet op:

- de Waterwet;
- de Beleidsregel Verondiepen diepe plassen Waterschap Brabantse Delta;
- de Keur waterschap Brabantse Delta 2015;
- de Algemene regels waterschap Brabantse Delta;
- het Waterbodembeleidsplan waterschap Brabantse Delta;
- het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en Regeling bodemkwaliteit;
- de Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen;
- de Circulaire herinrichting van diepe plassen;
- de vereisten uit de Kaderrichtlijn Water (KRW).

In
aanmerking
nemende
dat:

- het ontwerpbesluit ter inzage heeft gelegen van woensdag 1 juni tot en met woensdag 13 juli 2022;
- er twee zienswijzen zijn binnengekomen;
- deze zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

OVERWEGINGEN:

Verzoek

1. Op 24 mei 2019 heeft het waterschap een verzoek ontvangen om gebiedsspecifiek beleid vast te stellen voor Plas Caron te Raamsdonksveer door de Nota bodembeheer vast te stellen en het bijbehorende Inrichtingsplan goed te keuren.
2. De reden van het verzoek is de herinrichting van Plas Caron.
3. De herinrichting betreft het afgraven van de bestaande landtong, het aanbrengen van een (meer) natuurlijke oever en het opwerpen van diverse eilandjes in de bestaande plas. Verder zal er binnen het project de mogelijkheid geboden worden tot diverse recreatieve invullingen.
4. Voor de zandwinning is in 2019 namens de provincie Noord-Brabant een vergunning verleend op basis van de Ontgrondingenwet (registratienummer Z.121075/D.498556, d.d. 3 september 2019). In de Ontgrondingsvergunning is de afwerking met natuurlijke oevers en eilandjes als eis opgenomen.
5. Voor het maken van de natuurlijke (flauwe) oevers en het eiland zal grond en baggerspecie van elders gebruikt worden.
6. Het voornemen is om de herinrichting uit te voeren als een grootschalige bodemtoepassing (GBT) waarbij de kern zal bestaan uit grond tot en met klasse Industrie en baggerspecie tot en met klasse B, waarna de plas afgewerkt wordt met een afdeklaag van ten minste 0,5 meter dik met grond en/of baggerspecie met kwaliteit AW2000. Dit zoals beschreven in het Besluit bodemkwaliteit.
7. Om de grootschalige bodemtoepassing met grond tot en met klasse Industrie en baggerspecie tot en met klasse B mogelijk te maken moet het Algemeen Bestuur van het waterschap de Nota bodembeheer vaststellen.
8. [REDACTED] heeft op 28 februari 2020 een melding voor het Besluit bodemkwaliteit gedaan (kenmerk 521495.0) voor het toepassen grond tot en met klasse Wonen en baggerspecie tot en met klasse A conform het generiek toetsingskader van het Besluit bodemkwaliteit. Het inrichtingsplan is als bijlage bij de melding toegevoegd.
9. De herinrichting is tevens onderdeel van de Ontwikkelvisie plassengebied Raamsdonksveer van de gemeente Geertruidenberg. In de ontwikkelvisie staan de kaders en mogelijkheden waarbinnen dit gebied kan worden ontwikkeld. Dit is ook het toetsingskader voor particuliere initiatieven en vormt de

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

basis voor de (mogelijke) samenwerking. Deze ontwikkelvisie is vastgesteld door de gemeenteraad op 24 januari 2019.

10. De aanvrager heeft aangegeven dat het initiatief bij de voorbereiding van de werkzaamheden is afgestemd met de (directe) omgeving en belanghebbenden. Zo zijn er bijvoorbeeld gesprekken geweest met belanghebbenden en worden er periodiek nieuwsbrieven verstuurd.

Algemene toetsingskaders van het waterbeheer

11. In artikel 2.1 van de Waterwet zijn de algemene doelstellingen benoemd die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:
  - voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
  - bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
  - vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.
12. Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij de besluitvorming van het waterschap.
13. Een initiatief wordt geweigerd indien deze niet verenigbaar is met de doelstellingen van het waterbeheer en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.
14. De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen.
15. De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of de aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer.

Toetsing Nota bodembeheer aan specifieke toetsingskaders

Beleidsregel Verondiepen diepe plassen Waterschap Brabantse Delta

16. De beleidsregel "Verondiepen diepe plassen" is een beleidsregel in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en is in 2016 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van waterschap Brabantse Delta. Het doel van de beleidsregel is aan te geven hoe het Dagelijks Bestuur van het waterschap omgaat met de bestuursbevoegdheid een melding af te handelen voor een verondieping van een diepe plas. Het doel daarbij is om de kwaliteit van diepe plassen te beschermen tegen mogelijk negatieve effecten van verondiepen.
17. De functionaliteit van een verondieping van een diepe plas volgens een grootschalige bodemtoepassing binnen het Besluit bodemkwaliteit wordt gekoppeld aan de functie van de plas. De verondieping moet wenselijk zijn vanuit de functie van de plas en dus niet het aanbod van het materiaal mag de primaire reden zijn tot verondieping. Een verondieping dient er niet alleen voor te zorgen dat de kwaliteit niet achteruit gaat (stand-still), maar dient ook te leiden tot een functieverbetering. In beginsel geldt voor een verondieping het uitgangspunt 'ja, mits deze functioneel is', maar voor specifieke categorieën plassen, welke nog niet voldoende in huidig beleid en regelgeving is beschermd, is het uitgangspunt 'nee, tenzij...' gehanteerd.
18. Het waterschap wil geen risico's nemen ten aanzien van de waterkwaliteit in de Plas Caron door het toestaan van de door aanvrager voorgenomen toepassing.
19. In plassen met een natuurfunctie is gezien de hoge natuurwaarden en wezenlijke kenmerken verondieping in beginsel niet toegestaan, tenzij de verondieping leidt tot een functieverbetering van de plas en vanuit oogpunt van de stabiliteit van de waterkering.
In plassen met de functie zwemwater is gezien het risico voor vertroebeling en de verstoring die verondieping kan hebben op de uitoefening van de functie zwemwater verondieping in beginsel niet toegestaan, tenzij de verondieping leidt tot functieverbetering (zoals de bevordering van de veiligheid van zwemmers of verbetering van een ernstig bestaand waterkwaliteitsprobleem wat met de toepassing verbeterd kan worden).
Plassen met een natuurfunctie of de functie zwemwater zijn aangegeven op de bij het vigerende provinciaal Waterplan behorende plankaart 1, waterhuishoudkundige functies. De Plas Caron is op de kaarten niet aangewezen als natuurfunctie of zwemwater.
20. De Donge (die tussen de Plas Caron en Nionplas stroomt) is afgebakend als een KRW-waterlichaam en ecologische verbindingszone, door de herinrichting worden deze beide versterkt, dit wordt gezien als de functieverbetering die een vereiste is. De Plas Caron zelf is niet afgebakend als een KRW-waterlichaam, maar valt wel onder de bepalingen van de KRW, zoals in Nederland uitgewerkt voor de categorie overige wateren.
21. Er is landelijke discussie over de aanname dat de (water)kwaliteit in dit soort diepe plassen laag is. Deze is in veel plassen (veel) hoger dan momenteel wordt aangenomen. Het waterschap wil meer inzicht krijgen in de kwaliteit van de diepe plassen in haar beheergebied en kan daarom nu niet instemmen met deze gebiedsontwikkeling.
Aangetroffen waterplanten tonen aan dat er een hogere ecologische kwaliteit in de plas Caron is. De door aanvrager voorgenomen ontwikkeling draagt niet bij aan de bescherming van deze ecologische kwaliteit.

Keur waterschap Brabantse Delta 2015 en algemene regel 4

22. Volgens artikel 3.1 van de Keur is het verboden om zonder vergunning gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones of ondersteunende kunstwerken door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan, liggen of drijven.
23. Op grond van artikel 1.4 van de Keur kan het bestuur algemene regels stellen die een vrijstelling van die vergunningplicht inhouden. Met de algemene regels is hiervan gebruik gemaakt.

24. In algemene regel 4 van de Algemene regels waterschap Brabantse Delta (kenmerk 394821) wordt vrijstelling verleend van het verbod, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid van de Keur, voor handelingen en werken in c-wateren (m.u.v. verwijderen van peil regulerende werken binnen de beschermde gebieden Keur), voor het geheel of gedeeltelijk dempen van c-wateren en het (onder voorwaarden) aanleggen, verbreden en/of verdiepen van c-wateren.
25. De Plas Caron betreft een C-water waarop algemene regel 4 van toepassing is. Vanuit waterkwantiteitsoogpunt geldt voor de herinrichting een vrijstelling van de vergunningplicht die is opgenomen in algemene regel 4.

Waterbodembeleidsplan waterschap Brabantse Delta

26. Het waterbodembeleidsplan is gezamenlijk waterbodembeleid van waterschap Aa en Maas, waterschap Brabantse Delta en Waterschap De Dommel. Het waterbodembeleidsplan is in 2016 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van waterschap Brabantse Delta.
27. In het waterbodembeleidsplan is paragraaf gewijd 4.5.2 aan het verondiepen van diepe plassen.
28. Hierin wordt verwezen naar het Besluit bodemkwaliteit, de Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen en de Beleidsregel Verondiepen diepe plassen.

Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen

29. Het Bbk is begin 2008 ingevoerd en beoogt een bewust en duurzaam gebruik van de bodem te bevorderen. Dat wil zeggen: een balans tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu, én gebruik van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen zoals woningbouw of aanleg van wegen. Het stimuleert -daar waar mogelijk en binnen strikt milieuhygiënische randvoorwaarden- het hergebruik van bouwstoffen, grond en baggerspecie in plaats van het gebruik van primaire bouw- en grondstoffen. De milieuhygiënische randvoorwaarden zijn bepaald door middel van een beschouwing van de risico's voor de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater. Uitgangspunt is dat toepassingen op grond van het Bbk niet mogen leiden tot onaanvaardbare milieuhygiënische risico's en dat het moet gaan om een nuttige en functionele toepassing van grond en baggerspecie.
30. Het Bbk geeft meer ruimte en verantwoordelijkheid aan het bevoegd gezag om, indien gewenst, eigen bodembeleid te voeren door het vaststellen van 'gebiedsspecifiek beleid' (Nota bodembeheer).
31. In goede samenwerking met overheden, bedrijfsleven en publiek is aan een handreiking (Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen) gewerkt om meer duidelijkheid te geven, de bestaande regelgeving aan te vullen en de betrokkenheid van alle partijen te vergroten. De handreiking is een nadere uitwerking van de in 2009 uitgebrachte adviezen van de deskundigencommissie onder leiding van de [REDACTED] en de in 2010 uitgebrachte adviezen van de Technische Commissie Bodembescherming. De handreiking is gericht op de praktijk. Gebruik er van betekent dat nieuwe projecten voor het herinrichten van diepe plassen nog zorgvuldiger voorbereid en uitgevoerd kunnen worden.
32. Bij het opstellen van de Nota bodembeheer is rekening gehouden met de Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen.
Ingevolge artikel 5 en 35 van het Besluit bodemkwaliteit moet er sprake zijn van een nuttige en functionele toepassing. Het waterschap wil het innovatief omgaan met deze klasse grond (Industrie) en baggerspecie (klasse B) stimuleren. Door deze toe te passen in de Plas Caron wordt innovatie niet gestimuleerd. Om deze reden wordt deze toepassing door het waterschap niet als nuttige toepassing gezien.

Toetsing aan Kaderrichtlijn Water (KRW)

33. Het hoofddoel van de KRW (artikel 1) is 'de vaststelling van een kader voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwateren en grondwater waarmee aquatische ecosystemen en, wat de waterbehoeften ervan betreft, terrestrische ecosystemen en waterrijke gebieden die rechtstreeks afhankelijk zijn van aquatische ecosystemen, voor verdere achteruitgang worden behoed en worden beschermd en verbeterd'.
34. Als minimum vereiste van de KRW geldt dat de waterkwaliteit niet verder achteruit mag gaan. De KRW richt zich op het verbeteren van waterkwaliteit ter bescherming en verbetering van het waterleven en de fysisch-chemische condities daarvoor. Daarmee draagt de KRW in belangrijke mate bij aan bescherming en verbetering van biodiversiteit in water, oeverzones en op het land.
35. Voor de implementatie van de vereisten van de KRW maakt de Nederlandse overheid onderscheid in oppervlaktewater- en grondwaterlichamen (met een resultaatsverplichting op uitvoering van adequate maatregelen om de doelen uiterlijk in 2027 te halen) en overige wateren (met een inspanningsverplichting op uitvoering van adequate maatregelen om de doelen uiterlijk in 2027 te halen).
36. De doelen voor typen overige wateren in Noord-Brabant zijn vastgelegd in het Regionaal water- en bodemprogramma Provincie Noord-Brabant 2022-2027. Waterschap Brabantse Delta heeft de Plas Caron in de huidige toestand gekarakteriseerd als type M16. Voor diepe plassen zijn wat monitoring betreft vooral de KRW-doelgroepen fytoplankton (=algen: parameters 'chlorofyl a' en 'bloeien') en overige waterflora (=waterplanten en bodemalgen: parameter 'soortensamenstelling') van belang.

Voor diepe plassen zoals Plas Caron is de soortensamenstelling (waterplanten) het biologische hoofddoel.

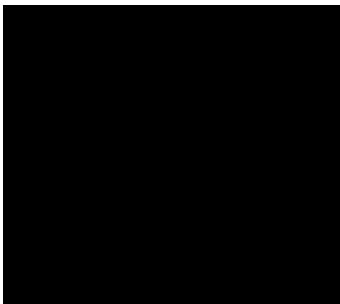
37. De hoogte van het doel voor een diepe plas is afhankelijk van de toegekende functies. Aan Plas Caron zijn geen bijzondere functies zoals waternatuur of zwemwater toegekend. Voor waterkwaliteit geldt hiervoor dan ook een 'basiskwaliteit'. Vanuit de veronderstelling dat dergelijke diepe plassen een lage ecologische kwaliteit vertegenwoordigen, zijn in het Nederlandse en ook Noord-Brabantse ontgrondingenbeleid dergelijke plassen geschikt geacht voor zandwinning en het opvullen met sediment – bagger. Vanuit de KRW geldt dan als minimum vereiste dat de waterkwaliteit niet blijvend achteruitgaat.
38. Het waterschap heeft Plas Caron niet opgenomen in het waterkwaliteitsmeetnet. Er zijn dan ook geen waterkwaliteitsgegevens voorhanden. Dat ontslaat het waterschap niet van de zorgplicht om met andere overheden en gebruikers te zorgen voor een goede waterkwaliteit. De afgelopen jaren is uit metingen in verschillende diepe plassen gebleken dat een aantal ervan, waaronder de Nionplas, van een in Nederland zeldzame waterkwaliteit zijn (helder, voedselarm). Er komen een aantal zeldzame waterplantensoorten voor. Uit een waterschapsinventarisatie (najaar 2019) is ook gebleken dat de Plas Caron het karakter heeft van een heldere, voedselarme plas.
39. Het waterschap is waterkwaliteitsbeheerder van de Plas Caron. In lijn met de Kaderrichtlijn Water en het Waterbeheerprogramma 2022-2027 mag er geen achteruitgang van de waterkwaliteit van de plas Caron optreden. Door het de toepassing van grond klasse Industrie en baggerspecie klasse B is achteruitgang niet uit te sluiten.

B E S L U I T:

Weigert een gebiedsspecifiek toetsingskader, zoals is bedoeld in artikel 45 van het Besluit bodemkwaliteit, vast te stellen voor de Plas Caron. Deze weigering impliceert een weigering de door [REDACTED] ingediende Nota bodembeheer en het Inrichtingsplan vast te stellen.

Breda, 21 december 2022
Het algemeen bestuur,

De dijkgraaf

De secretaris-directeur

